810/08

Den 30. november 2008 blev i sag nr. 73.848:

xxxxxxxxx xxxx
xxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har retshjælpsforsikring i Topdanmark Forsikring A/S, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde forhåndstilsagn om retshjælpsdækning til et søgsmål vedrørende krav om årsagssammenhængen mellem et trafikuheld i 1999 og et konstateret karpaltunnelsyndrom.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at det ikke ud fra speciallægeerklæringerne er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at der er årsagssammenhæng mellem ulykken og klagerens håndlidelse. Selskabet er derfor af den opfattelse, at hun ikke har rimelig udsigt til at få helt eller delvis medhold i sagen, og omkostningerne ved at føre sagen kan derfor ikke anses afholdt med rimelig grund som krævet i henhold til forsikringsbetingelsernes § 5, stk. 1.

Speciallæge i neuromedicin og neurofysiologi E.H.S. har i klinisk kommentar af 21/4 2004 anført:

> "**Klinisk kommentar**:
> Der er ved den elektrofysiologiske undersøgelse fundet forandringer, der viser, at der foreligger et venstresidigt karpaltunnelsyndrom.
>
> Der er i dette tilfælde næppe tvivl om, at det konstaterede karpartunnelsyndrom er sekundært i relation til den whiplashlæsion, som pt. pådrog sig i 1999."

Speciallæge i ortopædisk kirurgi, K.B. har i epikrise 10/5 2004 anført:

"Der er nu kommet svar på bestilte undersøgelse. Skintigrafi på V. viser stort set normal optagelse. MR i Å. viser et ganglion dorsalt for os lunatum. EMG fra dr. S. viser tegn på karpaltunnelsyndrom på ve. side, formentlig som følge af pt.s. whiplashlæsion i 1999."

Læge G.H. har i notat af 8/4 2005 anført:

"Det kan oplyses, som bekendt, at C. har været udsat for ulykkestilfælde med bl.a. Wheep - Lasch læsion. Efterfølgende har hun udviklet carpaltunnelsyndrom, som hun er blevet opereret for af Speciallæge K.B. V. og skal til yderligere behandling hos samme 18/4 - 05 (højre hånd)

Siden ulykkestilfældet har der været nervepåvirkninger i venstre arm i form af parastesier, som EMG us har vist stammer centralt fra dvs. følger efter nakkelæsionen. Hvordan sammenhængen mellem udviklingen af carpaltunnelsyndrom og Wheep - Lasch bør vurderes af spec-læge (K.B.)"

Det fremgår af speciallæge i neurokirurgi M.T.s erklæring af 25/10 2005 - udfærdiget på foranledning af selskabet - bl.a.:

"Færdselsuheldet den 15.10.99
CB var fører af en mindre personbil, sad fastspændt i sikkerhedssele, og bilen havde nakkestøtter. Kørte i kø som nr. to af tre, og måtte bremse op. Blev herefter påkørt bagfra af en mellemstor personbil. Hun så kollisionsbilen i bakspejlet, men nåede ikke at reagere. Hun husker kollisionen og kunne selv stige ud af bilen.
Følte umiddelbart efter uheldet stivhed i nakken.

Forløb: blev indbragt på Skadestuen, K. Sygehus. Var indlagt til observation i 1 døgn. Ved indlæggelsen klagede CB ud over nakkesmerter over kvalme, hovedpine og smerter i lænd. Røntgenundersøgelse af halshvirvelsøjlen gav primært mistanke om beskadigelse, hvilket blev afkræftet ved en umiddelbart efterfølgende CT-skanning (computerfortolket røntgenundersøgelse af halshvirvelsøjlen). Undersøgelsen viste slidforandringer, men ikke tegn på brud eller ledskred.
Efter udskrivelsen fik CB ud over ovennævnte klager også begyndende, sovende fornemmelse i venstre arm.
Hun henvendte sig til egen læge og blev herefter henvist til behandling ved kiropraktor. Gennem en efterfølgende måned blev CB behandlet 2 gange om ugen med manipulation, hvilket havde effekt på både hovedpine og nakkesmerter. Herefter har CB jævnligt været behandlet ved kiropraktor ca. 1 gang om måneden uden blivende effekt.
Sideløbende med den initiale behandling ved kiropraktor har CB været behandlet ved fysioterapeut 4-5 gange. Behandlingerne omfattede varme og massage, og der var kortvarig effekt, specielt hvad angår smerter i nakken.
I forløbet efter indtræden af de initiale symptomer har CB bemærket gradvist tiltagende, belastningsrelaterede smerter i venstre hånd, primært tolket som seneskedehindebetændelse, og behandlet igennem længere tid som sådan.
Behandlingsforløbet strækker sig frem til maj 2003, hvor man efter MR-skanning af håndled og efterfølgende neurofysiologisk undersøgelse finder, at der kunne være tegn på afklemning af nerve ved håndled (karpaltunnelsyndrom). Generne havde imidlertid været ukarakteristiske, dels i form af belastningsrelaterede smerter og fravær af paræstesier, dels med smertelokalisation på såvel over- som undersiden af håndled, men ikke specielt i fingre.
Efter operationen i september 2004 opnåedes elimination af konstante smerter, men ikke smerteophør, således at der fortsat var daglige, belastningsrelaterede smerter.

> Efter den første operation bemærkede CB lignende symptomer også i højre hånd. Gennemgik på ny udredning og behandlingsforløb, afsluttet med operation i april 2005, og atter med nogen smertelindring til følge.
> ...
> Efter min vurdering er følgerne efter færdselsuheldet den 15.10.99 alene sjældent forekommende spænding i nakkemuskulatur og positionsbestemte, lavtsiddende lænderygsmerter.
> Ingen af de 2 ovennævnte symptomkomplekser påvirker skadelidtes erhvervsevne.
> Efter min vurdering er der ikke behov for hverken supplerende undersøgelser eller behandling. Fortsat behandling ved kiropraktor har alene tindrende effekt og med begrænset varighed."

På baggrund af denne erklæring meddelte selskabet ved skrivelse af 23/11 2005 til advokaten, at det fastholdt, at der ikke var årsagssammenhæng mellem uheldet og klagerens udvikling af karpaltunnelsyndrom.I den efterfølgende korrespondance henviste advokaten til de øvrige speciallægers udtalelser, herunder K.B.s udtalelse i særdeleshed, idet det var hans opfattelse, at K.B.'s udtalelse klart dokumenterede årsagssammenhængen.

Læge G.H. er efterfølgende anmodet om en udtalelse vedrørende de divergerende udtalelser, og han har i erklæring af 31/2 2006 anført:

> "Undertegnede kan og vil ikke diskutere dette fagligt med de pågældende specialister, det er i øvrigt også tvivlsomt om det vil blive taget alvorligt.
> Når dette er anført vil jeg vurdere, at man nok taler om flere ting samtidigt, og dette er skyld i discrepanserne. En læsion af nakken kan give alvorlige læsioner i nervesystemet, hvor symptomerne meget vel kan være til stede i hånden eller hænderne. Et carpaltunnelsymdrom er en til håndleddet afgrænset lidelse. Der er jo ikke noget til hinder for at vores patient kan have begge dele. Dette forhold må så tages i betragtning, når man skal vurdere hvor meget der er det ene og hvor meget det andet."

Selskabet meddelte ved skrivelse af 20/2 2006 til advokaten, at det ikke ville dække omkostningerne ved en evt. ny speciallægeundersøgelse, ligesom det i øvrigt fandt, at sagen var forældet.

Advokaten anmodede ved skrivelse af 8/9 2006 om retshjælpsdækning til sag mod selskabet. Selskabet anmodede i skrivelse af 21/3 2007 - efter afslag fra Civilstyrelsen om fri proces - advokaten om at fremsende kopi af stævning til bedømmelse af, hvorvidt der kunne ydes retshjælpsdækning.

Selskabet rykkede for stævningsudkast ved skrivelse af henholdsvis 18/4 og 11/5 2007.

I skrivelse af 1/8 2007 har advokaten hertil anført:

> "I besvarelse af Deres brev af 11. maj 2007 vil påstanden i sagen være noget i retning af:
>
> Sagsøgte skal anerkende at sagsøgerens personskadeerstatningssag kan genoptages efter EL § 11, idet der foreligger en væsentlig uforudset forværring i form af carpaltunnelsyndrom.
>
> Det der vil ske efter sagens anlæggelse er, at sagen forelægges for Arbejdsskadestyrelsen, der herefter tager stilling til årsagssammenhæng og i givet fald et mens størrelse.
>
> Herefter vil påstanden blive tilrettet i overensstemmelse med hvad Arbejdsskadestyrelsen kommer frem til.
>
> Måtte Topdanmark A/S, Auto, i stedet for medgå til en suspentionserklæring og en forelæggelse for Arbejdsskadestyrelsen, er skadelidte naturligvis indforstået hermed, men omvendt er Topdanmark A/S, Auto, ikke dette skal der indleveres en stævning i løbet af kort tid med henblik på at få afbrudt forældelsen."

Selskabet afviste at yde retshjælpsdækning ved skrivelse af 17/8 2007 til advokaten, idet selskabet som begrundelse anførte, at man ud fra det lægelige materiale ikke var overbevist om, at klageren ville kunne opnå helt eller delvis medhold, hvorfor omkostninger til sagens førelse ikke kunne afholdes med rimelig grund.I skrivelse af 12/3 2008 har advokaten på ny henvist til, at speciallæge K.B. og E.H.S. er af den opfattelse, at karpaltunnelsyndromet er følger af uheldet, og har igen anmodet om, at der meddeles retshjælp til sagen.Selskabet fastholdt ved skrivelse til advokaten af 3/4 2008 sin afgørelse, men tilføjede, at såfremt klageren gennemfører sagen og får væsentligt medhold, ville selskabet være indstillet på at revurdere sagen.

Advokaten indgav herefter klage til nævnet ved skrivelse af 23/4 2008, idet han påstår selskabet pålagt at yde retshjælpsdækning til anlæggelse af retssag mod selskabet med påstand om at anerkende, at klagerens personskadeerstatningssag kan genoptages efter erstatningsansvarslovens § 11, idet der foreligger en væsentlig uforudset forværring i form af et karpaltunnelsyndrom.Selskabet har over for nævnet ved skrivelse af 14/5 2008 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

> "**Omkostningerne skal være afholdt med rimelig grund**
> Det er en betingelse for eventuel retshjælpsdækning, at omkostninger ved at føre sagen bliver afholdt med rimelig grund. Jeg henviser til vilkårenes pkt. 5, stk. 1.
>
> Ud fra de oplysninger vi har i sagen, mener vi ikke, at C.B. har udsigt til at få helt eller delvis medhold i sagen.

...
Sagen har ikke været forelagt Arbejdsskadestyrelsen.

Ud fra ovennævnte speciallægeerklæringers konklusioner kan det ikke fastslås, at der er årsagssammenhæng mellem ulykken og C.B.s smerter i hendes håndled. Hendes læge G.H. udtaler i sin erklæring fra 30.01.2006, at et carpaltunnelsyndrom er en til håndleddet afgrænset lidelse.

Vi mener heller ikke, at der er mulighed for at få medhold efter den tidligere gældende Erstatningsansvarslov, fordi der ikke er tale om uforudsete og væsentlige ændringer i C.B.s helbredstilstand, som kan tilskrives ulykken, hvilket vil være en betingelse for genoptagelse. Vi henviser til kendelse nr. 57.735 afsagt af Ankenævnet for Forsikring.

Topdanmark A/S autoskadeafdeling påstår, at kravet er forældet Topdanmark A/S autoskadeafdeling har foruden afvisning af genoptagelse af sagen på grund af manglende årsagssammenhæng også påstået, at kravet er forældet.

Da der ikke er udtaget stævning endnu, er vi enige i, at kravet er forældet, hvilken afgørelse vi mener finder støtte i Vestre landsrets dom fra 19.12.2007."

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"**5 Hvilke omkostninger er ikke dækket af forsikringen**

1 Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, fx fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi disse ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at årsagssammenhængen mellem ulykkestilfældet i 1999 og det nu udviklede karpaltunnelsyndrom hos klageren ikke kan fastslås ud fra det foreliggende lægelige materiale, og nævnet finder derfor for nærværende, hvor årsagssammenhængen ikke har været forelagt Arbejdsskadestyrelsen til udtalelse, ikke at kunne kritisere selskabets afgørelse.

6. 73.848

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

_____

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand